

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

รัฐบาลในทุกประเทศมีภารกิจหลักในการบริหารประเทศ ซึ่งการพัฒนาประเทศของรัฐบาลไทยนั้น เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจ และสังคมแห่งชาติ เพื่อสร้างภูมิคุ้มกันในประเทศให้เข้มแข็งขึ้น เพื่อเตรียมความพร้อมคน สังคม และระบบเศรษฐกิจของประเทศไทยให้สามารถปรับตัวรองรับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงในด้านต่างๆ รัฐบาลต้องใช้งบประมาณจำนวนมหาศาล รัฐบาลจึงมีความจำเป็นต้องหารายได้ให้เพียงพอ กับการใช้จ่ายในการพัฒนาประเทศ แหล่งรายได้ที่สำคัญของรัฐบาล มาจาก 3 กรมหลัก ประกอบด้วย กรมสรรพากร กรมสรรพสามิต กรมศุลกากร ซึ่งรายได้จากการภาษีอากรจากการสรรพากรเป็นแหล่งรายได้หลัก ที่สำคัญที่สุดของรัฐบาล (สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง, 2561) ภาษีอากรที่กรมสรรพากรจัดเก็บนั้นมาจากภาษี 2 ประเภทหลัก คือ ภาษีทางตรง ซึ่งจัดเก็บจากฐานรายได้ของประชาชนผู้มีรายได้หรือฐานทรัพย์สินของเจ้าของทรัพย์สินโดยตรง ประกอบไปด้วย ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ภาษีเงินได้นิติบุคคล และภาษีเงินได้ปิโตรเลียม ส่วนต่อมาก็คือ ภาษีทางอ้อม ซึ่งจัดเก็บจากการบริโภคสินค้าหรือบริการของประชาชนในประเทศ อันประกอบไปด้วย ภาษีการขายห้าวไป ภาษีการขายเฉพาะ ภาษีสินค้าเข้า-ออก และภาษีลักษณะอนุญาต (กรมสรรพากร, 2560) เมื่อเปรียบเทียบภาษีทางตรงและภาษีทางอ้อมเป็นสัดส่วนของรายได้ของรัฐทั้งหมด พบร่วมในช่วง 2554 - 2558 ที่ผ่านมา สัดส่วนของภาษีห้าวสองมีความใกล้เคียงกันมาก ขึ้นจากแต่ก่อนในช่วงปี 2531 สัดส่วนของภาษีทางตรงต่ำกว่าร้อยละ 30 ของภาษีห้าวหนด ในขณะที่ภาษีทางอ้อมมีสัดส่วนสูงถึงร้อยละ 62 เนื่องจากสัดส่วนของภาษีการค้าและภาษีสรรพสามิต หลังจากนั้นในปี พ.ศ. 2535 ประเทศไทยได้มีการยกเลิกภาษีการค้าเนื่องจากความไม่เหมาะสมของโครงสร้างภาษีต่อเศรษฐกิจและการพัฒนาของประเทศไทยอนาคตและได้มีการเริ่มจัดเก็บภาษีมูลค่าเพิ่มแทนเป็นครั้งแรก ในขณะที่เศรษฐกิจของประเทศไทยขยายตัวอย่างรวดเร็ว ทำให้สัดส่วนการเก็บภาษีห้าวทางตรงและทางอ้อมมีความใกล้เคียงกันมากขึ้นจนถึงปัจจุบัน (สำนักงบประมาณของรัฐสภา, 2558) จากการพิจารณาข้อมูลรายได้ของรัฐบาลในปี 2560 จะเห็นได้ว่า กรมสรรพากรเป็นหน่วยงานที่มีบทบาทในการจัดเก็บภาษีอากรได้เป็นสัดส่วนที่สูงที่สุดใน 3 หน่วยงานดังกล่าว รวมถึงหน่วยราชการอื่น โดยในปีงบประมาณ 2560 กรมสรรพากรจัดเก็บรายได้คิดเป็นร้อยละ 57 ของรายได้รวมของรัฐบาล ซึ่งรัฐบาลมีรายได้รวม 1,792,896 ล้านบาท ต่ำกว่าประมาณการ 74,104 ล้านบาท หรือร้อยละ 4.0 แต่ยังสูงกว่าปี 2559 จำนวน 34,949 ล้านบาท หรือร้อยละ 2.0 โดยภาษีที่จัดเก็บได้ที่สำคัญ ได้แก่ ภาษีมูลค่าเพิ่ม จัดเก็บได้ 742,199 ล้านบาท ต่ำกว่าประมาณการ 47,801 ล้านบาท หรือร้อยละ 6.1 แต่สูงกว่าปีก่อนร้อยละ 3.6 ต่อมาก็คือ ภาษีเงินได้ปิโตรเลียม จัดเก็บได้ 39,389 ล้านบาท ต่ำกว่าประมาณการ 24,611 ล้านบาท หรือร้อยละ 38.5 และต่ำกว่าปีก่อนร้อยละ 14.9 ซึ่งส่วนหนึ่ง เป็นผลจากการค่าน้ำมันดิบในตลาดโลกเฉลี่ยของปี 2559 ต่ำกว่าข้อสมมติฐานที่ใช้ในการทำประมาณการ ถัดมาภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา จัดเก็บได้ 314,892 ล้านบาท ต่ำกว่าประมาณการ 7,808 ล้านบาท

หรือร้อยละ 2.4 และต่ำกว่าปีก่อนร้อยละ 1.3 อันเป็นผลมาจากการปรับปรุงโครงสร้างภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา โดยมีผลบังคับใช้สำหรับเงินได้พึงประเมินที่ได้รับตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2560 เป็นต้นไป ทำให้ภาษีหัก ณ ที่จ่ายจากเงินเดือน (ภ.ง.ด.1) และภาษีหัก ณ ที่จ่ายของรัฐบาลจัดเก็บได้ต่ำกว่าประมาณการ และส่วนสุดท้ายคือ ภาษีเงินได้นิติบุคคล จัดเก็บได้สูงกว่าเป้าหมาย 13,978 ล้านบาท หรือร้อยละ 2.3 โดยสูงกว่าปีก่อนร้อยละ 3.5 เป็นผลจากการจัดเก็บภาษีจากกำไรสุทธิ (ภ.ง.ด.50) และภาษีจากค่าบริการและจำนวนนำกำไร (ภ.ง.ด.54) ที่จัดเก็บได้สูงกว่าประมาณการ (กลุ่มสารนิเทศ การคลัง, 2560) จึงเห็นได้ว่ารายได้ภาษีอากรที่กรมสรรพากรจัดเก็บ เป็นภาษีที่มีความสำคัญต่อเศรษฐกิจและสังคมของประเทศไทยเป็นอย่างมาก (พิศมัย หมอยาดี, 2557)

ทั้งนี้แหล่งภาษีหลักของรัฐที่ได้กล่าวไปข้างต้น มีข้อกำหนดในการเรียกเก็บภาษี คือ ประมวลรัชฎากร เป็นชื่อกฎหมายภาษีฉบับหนึ่งที่รวมภาษีอากรไว้ 4 ประเภท ได้แก่ ภาษีเงินได้ ภาษีมูลค่าเพิ่ม ภาษีธุรกิจเฉพาะ และอากรแสตมป์ โดยภาษีอากรดังกล่าว มีกรมสรรพากรเป็นผู้ควบคุมดูแลในการจัดเก็บ ในการจัดเก็บภาษีอากรตามประมวลรัชฎากรนั้น มีลักษณะเป็นการบังคับให้จ่าย ผู้เสียภาษีไม่สามารถเลือกจ่ายตามความสมัครใจของตนเองได้ เนื่องจากประมวลรัชฎากรนั้นมีหลักเกณฑ์และวิธีการที่แน่นอน บ่งชี้ว่าผู้มีหน้าที่เสียภาษี คือใคร และเสียภาษีประเภทใด มีจำนวนเท่าไหร่ (กรมสรรพากร, 2558) ซึ่งในทางปฏิบัติ ผู้เสียภาษีจำนวนมากพยายามที่จะเสียภาษีให้น้อยที่สุด หรือเลือกที่จะไม่เสียภาษีโดยการหลีกเลี่ยงภาษี อาจเป็นเพราะผู้เสียภาษี มีความรู้สึกว่าการที่จะต้องจ่ายภาษีนั้น เป็นการเสียผลประโยชน์ของตนเองโดยไม่จำเป็น และผู้เสียภาษีไม่เห็นถึงประโยชน์หรือความคุ้มค่าที่จะได้รับ แต่ไม่ได้คำนึงว่าหากชำระภาษีไม่ครบถ้วนนั้น จะได้รับความเสียหายมากกว่าที่คิด เพราะเมื่อรัฐบาลจำเป็นจะต้องใช้เงินจำนวนมากในการพัฒนาประเทศ และการหารายได้ในทางภาษีอากรไม่พอเพียง รัฐบาลจำเป็นจำเป็นจะต้องชดเชยการขาดดุลโดยการกู้เงินมาใช้ การก่อหนี้และการมีหนี้สาธารณะจำนวนมาก ย่อมก่อให้เกิดปัญหาแก่รัฐบาลและประชาชนในอนาคต และต่ออำนาจซื้อของเงินในมือประชาชน อย่างไรก็ตาม ปัญหาการไม่ยินยอมจ่ายภาษีเป็นปัญหาที่ประเทศไทยต่างๆทั่วโลก เผชิญมาเป็นเวลานาน (Tsakumis, Curatola et al., 2007) หนึ่งในสาเหตุสำคัญน่าจะมาจากการพฤติกรรมการเสียภาษีของคนในสังคมไทย ตลอดจนพฤติกรรมการจัดเก็บภาษีของรัฐบาลและข้าราชการต่างๆ ที่มีแบบแผนพฤติกรรม ความเชื่อ ความคิด หรือบรรทัดฐานที่อาจส่งผลให้รัฐจัดเก็บภาษีได้ไม่เต็มที่ โดยนักวิชาการด้านภาษีอธิบายปัญหาการจัดเก็บภาษีไม่ได้ของรัฐหรือปัญหาการจัดเก็บภาษีได้น้อยกว่าที่ควรจะเป็น โดยพิจารณาจากปัจจัยทางเศรษฐกิจ ปัจจัยทางสังคม และปัจจัยทางการเมือง (Brautigam, Fjeldstad & Moore, 2008) โดยความคิด ค่านิยม หรือวัฒนธรรมที่เป็นบรรทัดฐานของสังคมในการอธิบายพฤติกรรมการยินยอมเสียภาษีของประชาชนนั้น รัฐสามารถจัดเก็บภาษีได้มากน้อยเพียงใดนั้นย่อมขึ้นอยู่กับเจตจำนงของประชาชนว่าจะยินยอมให้เสียภาษีหรือไม่ยินยอมเสียภาษี โดยมีการศึกษาปัจจัยต่างๆ ที่น่าจะส่งผลต่อพฤติกรรมการเสียภาษีของประชาชน เช่น บทลงโทษและการถูกตรวจสอบ หรือความเป็นธรรมและความไว้วางใจในการเสียภาษี เป็นต้น (Feld & Frey, 2002)

งานวิจัยนี้ผู้วิจัยจึงเลือกทำการศึกษาจากกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้ประกอบการในรูปแบบวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม หรือ Small and Medium Enterprises (SMEs) เนื่องจากวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมนับเป็นองค์ประกอบที่สำคัญของระบบเศรษฐกิจและสังคม และถือเป็นกลไกหลัก

ในในการพื้นฟู และเสริมสร้างความก้าวหน้าทางเศรษฐกิจของประเทศไทย โดยเป็นแหล่งที่สำคัญในการสร้างรายได้และการจ้างงานให้กับประเทศไทย อีกทั้งยังเป็นเครื่องมือในการแก้ไขปัญหาความยากจนโดยการกระจายรายได้ไปสู่ภาคชนบทที่มีความเจริญที่ต่ำกว่าได้อีกด้วย นอกจากนี้พบว่า วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม มีสัดส่วนสำคัญ (Contribution) ในผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ (GDP) ระหว่างร้อยละ 30 ถึง 53 ดังนั้น วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมนอกจากจะมีความสำคัญต่อการสร้างงานและสร้างรายได้แล้ว ยังนับเป็นเสาหลักเศรษฐกิจที่สำคัญของประเทศไทย (ศักดิ์ดา ศิริภัทร โสภณ, 2559) การประกอบกิจการในรูปแบบวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมจึงเป็นทางเลือกอีกทางหนึ่งที่น่าสนใจสำหรับผู้ประกอบการทั่วไป ซึ่งกลุ่มวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมเป็นกลุ่มใหญ่ที่สุดของภาคธุรกิจที่มีประมาณกว่าร้อยละ 85 ของรายที่ยื่นแบบแสดงรายการเสียภาษีเงินได้นิติบุคคลในปัจจุบัน จึงนับว่ามีบทบาทสำคัญต่อระบบเศรษฐกิจและสังคมไทย เพราะเป็นกิจการที่สร้างมูลค่าแก่ระบบเศรษฐกิจอย่างมหาศาล ทั้งในแง่ของการสร้างงาน สร้างมูลค่าเพิ่ม และสร้างรายได้ในบทบาทที่หลากหลาย เป็นทั้งผู้ผลิต ผู้จำหน่ายสินค้า และผู้ให้บริการ (สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม, 2559) สำหรับภาษีเงินได้นิติบุคคล ของผู้ประกอบการในรูปแบบวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ที่เป็นบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคล จะต้องเสียภาษีเงินได้นิติบุคคลจากฐานกำไรสุทธิ โดยคำนวณหากำไรสุทธิที่ได้จากการหรือเนื่องจากการให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในประมวลรัชฎากร กล่าวคือ ให้ใช้เกณฑ์สิทธิ์ในการคำนวณกำไรสุทธิ โดยนำรายได้ที่เกิดขึ้นในรอบระยะเวลาบัญชีได้ เมื่อจะยังไม่ได้รับชำระในรอบระยะเวลาบัญชีนั้นมา รวมคำนวณเป็นรายได้ในรอบระยะเวลาบัญชีนั้น และนำรายจ่ายทั้งสิ้นที่เกี่ยวกับรายได้นั้น มาจัดยัง มิได้จ่ายในรอบระยะเวลาบัญชีนั้น รวมคำนวณเป็นรายจ่ายของรอบระยะเวลาบัญชีนั้น แล้ว คำนวณกำไรสุทธิให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในมาตรา 65 ทวี แห่งประมวลรัชฎากร (กรมสรรพากร, 2560)

เมื่อพิจารณาสภาพปัญหาการจ่ายภาษีของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมจากข้อมูลของสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (สสว.) พบว่าประเทศไทยมีจำนวนผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม จำนวน 2.7 ล้านราย (สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม, 2559) ดังนั้น ความน่าจะเป็นที่ผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมที่ยังไม่ได้เข้าสู่ระบบภาษีเงินได้บุคคลธรรมดा ภาษีเงินได้นิติบุคคล และภาษีมูลค่าเพิ่ม จึงยังมีอยู่อีกเป็นจำนวนมาก อีกทั้งผู้ประกอบการขนาดเล็กโดยเฉพาะประเทศกำลังพัฒนา เช่น ประเทศไทย ยังมีต้นทุนในการดำเนินธุรกิจที่สูง เนื่องจากต้นทุนในการปฏิบัติตามกฎหมายภาษีมีกมีลักษณะที่เป็นต้นทุนคงที่ และมีลักษณะถดถอย โดยธุรกิจขนาดใหญ่จะมีต้นทุนการเสียภาษีที่ต่ำลง เมื่อเทียบกับรายได้ที่สูงขึ้นทำให้ผู้ประกอบการขนาดเล็กเสียเปรียบธุรกิจขนาดใหญ่ในการเสียภาษีจากข้อมูลดังกล่าว จึงแสดงให้เห็นว่าผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมยังประสบปัญหาและอุปสรรคในการเข้าสู่ระบบภาษีเงินได้และภาษีมูลค่าเพิ่ม ซึ่งอาจรวมถึงการที่กฎหมายและขั้นตอนการปฏิบัติตามกฎหมายมีความซับซ้อนยุ่งยาก การที่ผู้ประกอบการขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกฎหมายภาษี การขาดแรงจูงใจที่เหมาะสม รวมทั้งบทางโภชที่ยังไม่เพียงพอหรือขาดการบังคับใช้ จึงทำให้การเข้าสู่ระบบการจ่ายภาษีของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ยังไม่ครบถ้วน และทำให้ประเทศไทยสูญเสียรายได้ในส่วนนี้ในการนำมายังประเทศเป็นจำนวนมาก

ผู้วิจัยได้เห็นความสำคัญของปัญหาในการไม่จ่ายภาษีอากรที่ส่งผลให้รัฐบาลต้องสูญเสียรายได้จากการจัดเก็บ จึงได้ทำการศึกษาถึงปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการยินยอมจ่ายภาษีเงินได้ในตัวบุคคล โดยผลการวิจัยจะเป็นฐานข้อมูลให้รัฐบาลสามารถที่จะออกแบบนโยบายภาษีให้มีการจัดเก็บภาษีได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีเงินไว้ใช้จ่ายในการบริหารประเทศอย่างเพียงพอและช่วยให้รัฐบาลได้เข้าใจถึงปัญหาและสาเหตุที่แท้จริงในการไม่ยินยอมจ่ายภาษีของผู้ประกอบการ

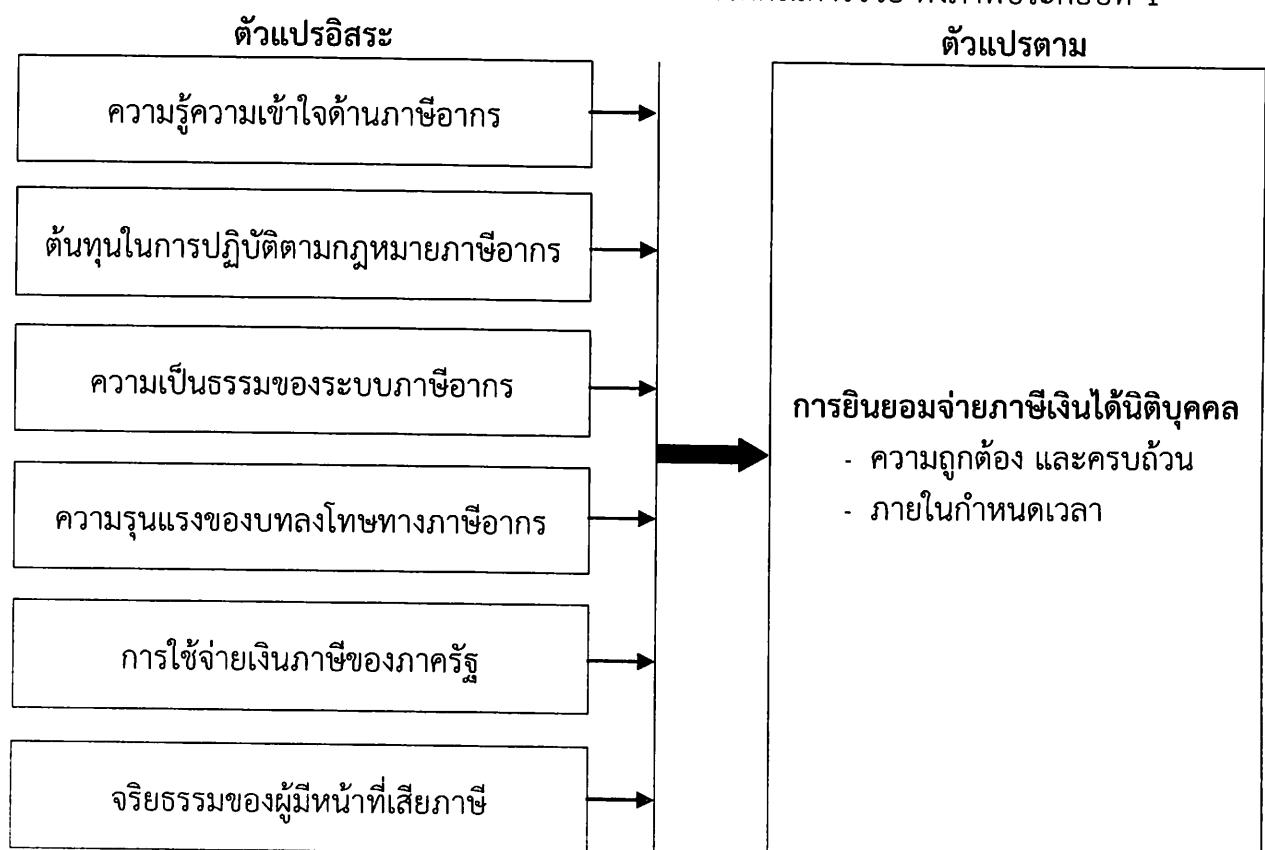
วัตถุประสงค์ของการศึกษา

การวิจัยเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการยินยอมจ่ายภาษีเงินได้ในตัวบุคคลของผู้ประกอบการ วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ผู้วิจัยมีวัตถุประสงค์ของการวิจัย ดังนี้

1. เพื่อศึกษาระดับการจ่ายภาษีเงินได้ของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม
2. เพื่อเปรียบเทียบระดับการจ่ายภาษีเงินได้ของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม
3. เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการยินยอมจ่ายภาษีเงินได้ในตัวบุคคลของผู้ประกอบการ วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การวิจัยเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการยินยอมจ่ายภาษีเงินได้ในตัวบุคคลของผู้ประกอบการ วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม สามารถแสดงกรอบแนวคิดในการวิจัย ดังภาพประกอบที่ 1

ภาพประกอบที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

สมมติฐานการวิจัย

การวิจัยเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการยินยอมจ่ายภาษีเงินได้นิติบุคคลของผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ผู้วิจัยได้ทำการกำหนดสมมติฐานการวิจัย ดังนี้

สมมติฐานข้อที่ 1 : ระดับการจ่ายภาษีเงินได้ของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมอยู่ในระดับมาก

สมมติฐานข้อที่ 2 : ระดับการจ่ายภาษีเงินได้ของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมแตกต่างกัน ระหว่างอายุของธุรกิจ ลักษณะธุรกิจ ลักษณะการดำเนินงาน และจำนวนเงินลงทุน

สมมติฐานข้อที่ 3 : ความรู้ความเข้าใจด้านภาษีอากรมีอิทธิพลต่อการยินยอมจ่ายภาษีเงินได้นิติบุคคลของผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

สมมติฐานข้อที่ 4 : ต้นทุนในการปฏิบัติตามกฎหมายภาษีอากรมีอิทธิพลต่อการยินยอมจ่ายภาษีเงินได้นิติบุคคลของผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

สมมติฐานข้อที่ 5 : ความเป็นธรรมของระบบภาษีอากรมีอิทธิพลต่อการยินยอมจ่ายภาษีเงินได้นิติบุคคลของผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

สมมติฐานข้อที่ 6 : ความรุนแรงของบทลงโทษทางภาษีอากรมีอิทธิพลต่อการยินยอมจ่ายภาษีเงินได้นิติบุคคลของผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

สมมติฐานข้อที่ 7 : การใช้จ่ายเงินภาษีของภาครัฐมีอิทธิพลต่อการยินยอมจ่ายภาษีเงินได้นิติบุคคลของผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

สมมติฐานข้อที่ 8 : จริยธรรมของผู้มีหน้าที่เสียภาษีมีอิทธิพลต่อการยินยอมจ่ายภาษีเงินได้นิติบุคคลของผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการยินยอมจ่ายภาษีเงินได้นิติบุคคลของผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตของการวิจัย ดังนี้

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมุ่งเน้นศึกษา ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการยินยอมจ่ายภาษีเงินได้นิติบุคคล ซึ่งประกอบด้วย ปัจจัยด้านความรู้ความเข้าใจด้านภาษีอากร ค่าใช้จ่ายทางภาษี ความเป็นธรรมของระบบภาษี ความรุนแรงของบทลงโทษ และการใช้จ่ายเงินภาษีของภาครัฐ

2. ขอบเขตด้านพื้นที่

ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตด้านพื้นที่ในการวิจัยครั้งนี้ โดยเป็น บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลในรูปแบบวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ในเขตกรุงเทพมหานคร

3. ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ผู้ให้ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ เป็นผู้ประกอบการ ในรูปแบบวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมที่เป็นบริษัท หรือห้างหุ้นส่วน นิติบุคคล ในเขตกรุงเทพมหานคร มีจำนวนทั้งสิ้น 266,912 ราย (สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลาง และขนาดย่อม , 2560)

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

ด้านหน่วยงานภาครัฐ

1. การศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการยินยอมจ่ายภาษีเงินได้นิติบุคคลของผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ในเขตกรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยจะเป็นฐานข้อมูลให้รัฐบาลสามารถที่จะออกแบบนโยบายภาษีให้มีการจัดเก็บภาษีได้อย่างมีประสิทธิภาพ และช่วยให้รัฐบาลได้เข้าใจถึงปัญหาและสาเหตุที่แท้จริงในการไม่ยินยอมจ่ายภาษีของผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

2. ผลการศึกษานี้จะนำเสนอแนวทางการแก้ไขปัญหาในการจัดเก็บภาษีเงินได้นิติบุคคลของผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ในเขตกรุงเทพมหานคร โดยรัฐบาลหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องที่มีหน้าที่ในการจัดเก็บภาษีสามารถนำผลที่ได้จากการศึกษานี้ไปใช้ประกอบการกำหนดกลยุทธ์ในการบริหารการจัดเก็บภาษีให้มีประสิทธิภาพต่อไปในอนาคตได้

ด้านวิชาการ

1. ผลของการวิจัยในครั้งนี้ทำให้ผู้ที่ต้องการศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการยินยอมจ่ายภาษีเงินได้นิติบุคคลของผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ใช้เป็นแนวทางให้กับงานวิจัยที่เกี่ยวข้องและเป็นประโยชน์ต่อการศึกษาต่อไป

2. ผลการวิจัยครั้งนี้เป็นการเพิ่มเติมองค์ความรู้เกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการยินยอมจ่ายภาษีเงินได้นิติบุคคลของผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม รวมถึงสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการต่อยอดความรู้ด้านการยินยอมจ่ายภาษีเงินได้นิติบุคคลของผู้ประกอบการรัฐวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมต่อไป

ด้านการนำไปใช้งานวิชาชีพบัญชี

1. การศึกษาครั้งนี้ผู้วิจัยสามารถอธิบายถึงปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการยินยอมจ่ายภาษีเงินได้นิติบุคคลของผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ในเขตกรุงเทพมหานคร เพื่อเป็นแนวทางให้กับวิชาชีพบัญชีและภาษีอากร ได้ทราบถึงองค์ความรู้ทางด้านการยินยอมจ่ายภาษีเงินได้นิติบุคคลของผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม และนำไปใช้ในการต่อยอดแนวความคิดในการวิจัยในอนาคตได้

2. ได้แนวทางที่เหมาะสมสำหรับนักบัญชีและนักภาษีอากร ในการดำเนินการทำให้การไม่ยินยอมจ่ายภาษีของผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมน้อยลง และเกิดความกระตือรือร้นในการชำระภาษีอากรมากขึ้น เพื่อเป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้เกิดพฤติกรรมยินยอมจ่ายภาษีอีกทั้งยังเป็นการช่วยบรรเทาความเดือดร้อนของผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมที่จะไม่ต้องถูกเร่งรัดภาษีอากรค้างหรือฟ้องร้องดำเนินคดีล้มละลายอีกด้วย

นิยามศัพท์

1. ความรู้ความเข้าใจด้านภาชีอกร หมายถึง ความรู้และความเข้าใจในเนื้อหาของกฎหมายภาชีอกร สามารถนำไปใช้ในการปฏิบัติงานอย่างถูกต้อง เข้าใจหลักการภาชี หลักการบัญชีกับภาษีบทางไทยทางภาชีและเข้าใจถึงประโยชน์และความสำคัญของการจัดเก็บภาษี
2. ต้นทุนในการปฏิบัติตามกฎหมายภาชีอกร หมายถึง ค่าใช้จ่ายที่ผู้เสียภาษีต้องชำระในการปฏิบัติตามกฎหมายเพื่อให้สามารถยื่นคำรำภาชีได้อย่างถูกต้อง เช่น ค่าจ้างทำบัญชี ภาษีค่าที่ปรึกษาด้านบัญชี ภาษีค่าเดินทางเพื่อไปยื่นคำรำ ภาษีค่าโทรศัพท์เพื่อใช้ติดต่อเรื่องบัญชี ภาษีค่าเครื่องเขียนที่เกิดจากการจัดทำบัญชี รวมทั้งค่าเสียเวลาดำเนินการของเจ้าหน้าที่ภายในกิจการ
3. ความเป็นธรรมของระบบภาษีอกร หมายถึง การจัดเก็บภาษี การตรวจสอบภาษี การจ่ายชำระภาษี และบทางไทยต่างๆ มีความเป็นธรรม เสมอภาคเท่าเทียมกันโดยไม่มีการเลือกปฏิบัติ รวมทั้งอัตราภาษีกับสหสุมผลไม่สูงเกินไปจนเป็นภาระของผู้เสียภาษี
4. ความรุนแรงของบทางไทยทางภาชีอกร หมายถึง การบังคับใช้จริงของกฎหมายภาษีในการตรวจสอบ ตรวจจับ และลงโทษกับบริษัทฯ ที่หนีภาษีโดยไม่มีการเลือกปฏิบัติและความมีประสิทธิภาพในการตรวจพบการหนีภาษีของกรมสรรพากร
5. การใช้จ่ายเงินภาษีของภาครัฐ หมายถึง ความพึงพอใจในการรวมจากการใช้เงินภาษีเพื่อการพัฒนาประเทศของภาครัฐได้อย่างมีประสิทธิภาพ คุ้มค่าและโปร่งใสไม่มีการทุจริต ครอบคลุมจากข้าราชการและนักการเมืองรวมทั้งความพึงพอใจต่อกลุ่มภาพการให้บริการของหน่วยงานภาครัฐและความศรัทธาต่อรัฐบาลปัจจุบัน
6. จริยธรรมของผู้มีหน้าที่เสียภาษี หมายถึง การยึดหลักความถูกต้อง ปฏิบัติตามกฎหมายภาษีอกรอย่างเคร่งครัด เห็นประโยชน์และความจำเป็นในการจัดเก็บภาษีเพื่อนำไปใช้ในการพัฒนาประเทศในด้านที่เป็นประโยชน์และจำเป็นต่อส่วนรวม ไม่ยอมรับเหตุผลและข้ออ้างต่างๆ ของบุคคลอื่นเพื่อเป็นเหตุผลในการหนีภาษี ซึ่งประกอบด้วย การครอบคลุมของรัฐบาล อัตราภาษีสูงเกินไป โอกาสถูกจับได้และไม่ได้รับประโยชน์โดยตรงจากเงินภาษีที่จ่ายไป เป็นต้น
7. การยินยอมจ่ายภาษีเงินได้นิติบุคคล หมายถึง ภาพรวมพฤติกรรมของผู้เสียภาษีซึ่งยินยอมปฏิบัติตามที่กฎหมายภาษีอกรของรัฐบัญญัติไว้ทุกประการ คือ ยื่นแบบแสดงรายการภาษีภายในกำหนดเวลา และจำนวนเงินได้พึงประเมินและการชำระภาษีอย่างถูกต้อง และชำระภาษีครบถ้วน ประกอบด้วย การรับรู้รายได้จากการขายสินค้าหรือการให้บริการครบถ้วน การซื้อ-ขายกับกิจการที่เกี่ยวข้องกันจะต้องเป็นไปตามราคานัด และไม่นำรายจ่ายส่วนตัวมาบันทึกเป็นรายจ่ายของกิจการ